

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-595418-IV/08/JL

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 29/12/2008r.

Pan
Cezary Grabarczyk
Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze

Na skutek licznych skarg zgłaszanych przez obywateli, Rzecznik Praw Obywatelskich uznał za konieczne powrót w swoich pracach do problemu konstrukcji przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz.U. 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.) w zakresie warunków wystawiania świadectw charakterystyki energetycznej budynków.

W korespondencji z dnia 13 maja 2008 r. (znak: RPO-580452-IV/08/JL) Rzecznik poddał w wątpliwość zasadność regulacji art. 5 ust. 8 pkt 4 ustawy różnicującej sytuację prawną podmiotów posiadających uprawnienia w zakresie projektowania i nie posiadających takich uprawnień w przedmiocie wystawiania certyfikatów energetycznych. W odpowiedzi na powyższe wystąpienie Minister Infrastruktury podzielił stanowisko Rzecznika w odniesieniu do wadliwości przyjętego w ustawie rozwiązania oraz zapewnił o poddaniu go wnikliwej analizie. Jednocześnie Minister poinformował, iż w resorcie rozpoczęto prace nad udoskonaleniem i doprecyzowaniem istniejących systemowych regulacji ustawowych dotyczących świadectw charakterystyki energetycznej budynków.

Jak wynika z napływających do Rzecznika wniosków, zagadnienie kwalifikacji wymaganych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków posiada wiele aspektów. Podstawowy warunek w tym zakresie stanowi - zgodnie z treścią art. 5 ust. 8 pkt 2 ustawy - wymóg ukończenia co najmniej studiów magisterskich, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym. Pomijając fakt, iż Prawo budowlane nie posługuje się definicjami wynikającymi z ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.), tj. pojęciami: jednolite studia magisterskie lub studia pierwszego lub drugiego stopnia, pragnę zauważyć, że przedmiotowy wymóg eliminuje z kręgu osób uprawnionych z mocy ustawy do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków podmioty, które

ukończyły studia pierwszego stopnia, w szczególności studia inżynierskie. Regulacja natomiast umożliwia wykonywanie zawodu audytora energetycznego przez podmioty, które - co do zasady - posiadają wykształcenie magisterskie, uzyskane również na kierunku nietechnicznym. W przedstawionym wyżej przypadku ustawa w art. 5 ust. 8 pkt 4, nakłada obowiązek odbycia szkolenia oraz zdania stosownego egzaminu. Nadto przepis art. 5 ust. 11 ustawy uznaje za równorzędne z odbyciem szkolenia ukończenie, nie mniej niż rocznych, studiów podyplomowych na określonych kierunkach studiów.

Reasumując, możliwość zdobycia uprawnień do wystawiania certyfikatów energetycznych przez osoby legitymujące się wykształceniem technicznym inżynierskim jest uzależniona od uzupełnienia wykształcenia przez te osoby, a więc ukończenia studiów drugiego stopnia. Ustawodawca zrównał zatem powyższą grupę zawodową w prawach z podmiotami, legitymującymi się ukończonymi studiami pierwszego stopnia na kierunkach innych niż techniczne. Mając na uwadze fakt, iż niejednokrotnie osoby, które ukończyły studia inżynierskie posiadają uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi, co podnosi *de facto* przygotowanie zawodowe tych osób pod względem technicznym, w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich zachodzi wątpliwość, czy w odniesieniu do wskazanej kategorii osób warunek ukończenia co najmniej studiów magisterskich uprawniający do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej, jest uzasadniony. Zdaniem inżynierów skarżących wskazaną regulację, program odbytych studiów inżynierskich pierwszego stopnia w kontekście sporządzania certyfikatów energetycznych nie odbiega w zasadzie od programu studiów magisterskich na kierunku technicznym.

Przedmiot zastrzeżeń osób zainteresowanych stanowi również zakres wymagań merytorycznych stawianych kandydatom zdobywającym uprawnienia do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków. W ocenie Zrzeszenia Audytorów Energetycznych (pismo w załączeniu) sporządzanie świadectw wymaga wiedzy interdyscyplinarnej w dziedzinach takich jak fizyka budowli, energetyka, instalacje grzewcze, wentylacyjne i elektryczne oraz inżynieria środowiska. Uprawnienia budowlane do projektowania nadawane są natomiast w pojedynczych specjalnościach i potwierdzają kwalifikacje jednej z dziedzin. Kompetencje osób zainteresowanych powinny być zatem uzupełnione poprzez nabycie odpowiedniej wiedzy (kursy, studia podyplomowe) i udokumentowaniu jej (egzamin państwowy). Nadto, zdaniem ZAE, przyjęte w nowelizacji ustawy Prawo budowlane rozwiązanie uprzywilejowujące grupę osób posiadających uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiednich specjalnościach, byłoby uzasadnione w sytuacji posiadania przez te podmioty wystarczających kompetencji zawodowych w dziedzinie sporządzania świadectw energetycznych. Zaś wymagania stawiane kandydatom zdobywającym

uprawnienia do projektowania w branży konstrukcyjnej, architektonicznej czy elektrycznej, nie mają wiele wspólnego z zagadnieniami występującymi przy określaniu charakterystyki energetycznej budynków. O doniosłości problemu świadczy ponadto duża liczba osób uczestniczących w szkoleniu z zakresu wykonywania świadectwa charakterystyki energetycznej budynków, w tym podmiotów, które uzyskały przedmiotowe uprawnienia *ex lege*.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz.U. 2001 r. Nr 14, poz. 147) zwracam się z prośbą do Pana Ministra o rozważenie podniesionych argumentów oraz zajęcie stanowiska w poruszonych przeze mnie kwestiach. W szczególności proszę o poinformowanie Rzecznika, czym spowodowane jest zróżnicowanie sytuacji prawnej podmiotów legitymujących się wykształceniem inżynierskim, tj. ukończonymi studiami pierwszego stopnia w kontekście dyspozycji art. 5 ust. 8 ustawy. Będę wdzięczny za odniesienie się do twierdzeń Zrzeszenia Audytorów Energetycznych w zakresie uzyskania koniecznej wiedzy interdyscyplinarnej do sporządzania certyfikatów. Jeśli w ocenie Pana Ministra powyższa okoliczność znajduje uzasadnienie, uprzejmie proszę o wskazanie sposobu zdobywania niezbędnej wiedzy w tym przedmiocie.

Jednocześnie proszę o powiadomienie mnie o stanie prac prowadzonych w zakresie zmiany przedmiotowej regulacji w ustawie Prawo budowlane.

Z a ł 1 .

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich